

2.1 *Gaussinen satunnaisvektori.* Satunnaisvektori $X = (X_1, \dots, X_n)$ on *standardoitu gaussinen*, jos sen koordinaatit ovat riippumattomia standardoituja gaussisia. Satunnaisvektori $Y = (Y_1, \dots, Y_n)$ on *gaussinen*, jos on olemassa matriisi $A \in \mathbb{R}^{n \times m}$, vektori $b \in \mathbb{R}^n$ sekä standardoitu gaussinen satunnaisvektori $X = (X_1, \dots, X_m)$ siten, että $Y = AX + b$.

- (a) Laske gaussisen satunnaisvektorin Y odotusarvo m ja kovarianssimatriisi C ylläolevaa esitystä käyttäen.
- (b) Onko matriisi C kääntyvä?

2.2 *Gaussisten satunnaismuuttujien summa ja erotus.* Olkoot X_1 ja X_2 riippumattomia gaussisia satunnaismuuttujia, joiden odotusarvo on nolla ja varianssi $\sigma^2 > 0$. Näytä, että $X_1 - X_2$ ja $X_1 + X_2$ ovat riippumattomia ja gaussisia.

2.3 *Brownin liikkeen momentit.* Olkoon (B_t) standardoitu Brownin liike.

- (a) Laske $\text{Cov}(X_s, X_t)$ kaikille $s, t \geq 0$.
- (b) Laske $E B_1 B_2^2$.
- (c) Laske $E B_1^2 B_2^2$.

2.4 *Brownin liikkeen ajansiirto.* Olkoon (B_t) standardoitu Brownin liike ja kiinnitetään $t_0 > 0$. Näytä, että satunnaisprosessi $Y_t = B_{t+t_0} - B_{t_0}$ on Brownin liike.

2.5 *Brownin liikkeen nollaus.* Olkoon (B_t) standardoitu Brownin liike ja olkoon U siitä riippumaton välillä $[0, 1]$ tasajakautunut satunnaismuuttuja. Määritellään prosessi (Z_t) kaavalla

$$Z_t = \begin{cases} B_t, & t \neq U, \\ 0, & t = U. \end{cases}$$

- (a) Näytä, että (Z_t) :llä ja (B_t) :llä on samat äärellisulotteiset jakaumat.
- (b) Näytä, että (Z_t) on epäjatkuva melkein varmasti.
- (c) Onko (Z_t) Brownin liike?

2.6 *Brownin liikkeen aikaskaalaus.* Olkoon (B_t) standardoitu Brownin liike ja $a > 0$. Määritellään satunnaisprosessi (X_t) kaavalla $X_t = a^{-1} B_{a^2 t}$.

- (a) Mikä on satunnaismuuttujan $X_t - X_s$ jakauma, kun $s \leq t$?
- (b) Näytä, että satunnaisprosessi (X_t) on Brownin liike.